

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W OPOLU**

Opole, 30 maja 2025 roku

UNP: 1601-25-047068

Sprawa: Kontrola

Znak sprawy: 1601-IWW.0921.7.2024.71

Kontakt: Nawa Iwona

główny ekspert skarbowy

tel. (77) 440-32-66

Grzegorz Wroński

starszy ekspert skarbowy

tel. (77) 440-32-80

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Izba Administracji Skarbowej w Opolu

ul. płk. Witolda Pileckiego 2, 45-331 Opole

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Zakres kontroli, tj. przedmiot kontroli i okres objęty kontrolą

Przedmiot kontroli: Prawidłowość i terminowość podejmowanych przez Urząd czynności w zakresie rejestracji podmiotów.

Okres objęty kontrolą: od 1.08.2023 r. do dnia kontroli

Jednostka kontrolowana

Urząd Skarbowy w Prudniku

ul. Kopernika 1a

48-200 Prudnik

Kierownik jednostki kontrolowanej

Pani Sławomira Plewka

Naczelnik Urzędu Skarbowego od 1.10.2024 r. (do 30.09.2024 r. Naczelnikiem Urzędu była p. Małgorzata Koryzna-Łukasik)

Kontrolerzy:

Iwona Nawa, główny ekspert skarbowy - koordynator kontroli

Grzegorz Wroński, starszy ekspert skarbowy

działający na podstawie upoważnienia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Opolu nr 6/2024 z 30.10.2024 r. i nr 7/2024 z 20.12.2024 r.

Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych

12.11.2024 r. - 31.01.2025 r.

Podstawa prawna prowadzenia kontroli

Art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224)

Wpisano do ewidencji kontroli

Poz. 1/2024

Zagadnienia objęte kontrolą

1. Organizacja pracy.
2. Weryfikacja zgłoszeń identyfikacyjnych i aktualizacyjnych (wnioski CEIDG, KRS).
3. Weryfikacja zgłoszenia rejestracyjnego VAT-R i rejestracja podatnika w rejestrze podatników VAT.
4. Wykreślanie podatników z rejestru VAT.

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Działania Urzędu Skarbowego w Prudniku kierowanego przez Naczelnika, w badanym zakresie oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Działania Naczelnika Urzędu Skarbowego w Prudniku, zostały ocenione:

- 1) pozytywnie w zakresie organizacji pracy;
- 2) pozytywnie z nieprawidłowościami w zakresie:
 - weryfikacji zgłoszeń identyfikacyjnych i aktualizacyjnych (wnioski CEIDG, KRS).

Stwierdzona nieprawidłowość polegała na otwieraniu obowiązków podatkowych z opóźnieniem.

- weryfikacji zgłoszenia rejestracyjnego VAT-R i rejestracji podatnika w rejestrze podatników VAT.

Stwierdzona nieprawidłowość polegała na niesporządzeniu oceny ryzyka rejestracji podmiotu - SKORP (WRO-System) zgodnie z pkt (...) Procedury (...).

- wykreślania podatników z rejestru VAT.

Stwierdzane nieprawidłowości polegały na:

- późnym wykreśleniu podmiotów z rejestru podatników, w przypadku których wystąpiła sytuacja opisana w art. 96 ust. 9a pkt 1 ustawy o VAT (zawieszenia);
- niezamknięciu obowiązku VAT-UE podmiotu, który został wykreślony w rejestrze VAT na podstawie w art. 96 ust. 9a pkt 1 ustawy o VAT (zawieszenia);
- niewystawieniu zawiadomienia podatnikowi o wykreśleniu z rejestru podatników, na podstawie art. 96 ust. 9a pkt 1 ustawy o VAT;
- późnym podjęciu czynności wyjaśniających, a w konsekwencji późnym wykreśleniu podmiotów z rejestru podatników, w przypadku których wystąpiła sytuacja opisana w art. 96 ust. 9a pkt 3 ustawy o VAT (deklaracje „zerowe”);
- błędnym wskazaniu w zawiadomieniu o wykreśleniu z rejestru podatników, na podstawie art. 96 ust. 9a pkt 1 ustawy o VAT informacji o dacie zawieszenia działalności gospodarczej i wykreślenia podatnika z rejestru VAT;
- zamknięciu obowiązku VAT i VAT-UE z błędnymi datami.

Skala stwierdzonych nieprawidłowości, nie ma wpływu na prawidłową realizację przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Prudniku zadań w zakresie rejestracji podmiotów.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja pracy.

Stan prawny –

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Skarbowym w Prudniku - dalej Urząd, obowiązywał Regulamin organizacyjny Urzędu wprowadzony zarządzeniami Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Opolu z dnia:

- 15 grudnia 2022 r. nr 69/2022,
- 20 czerwca 2023 r. nr 37/2023 (zmieniające zarządzenie nr 69/2022),
- 22 grudnia 2023 r. nr 60/2023.

Zadania z zakresu objętego kontrolą należą do Referatu Czynności Analitycznych i Sprawdzających oraz Identyfikacji i Rejestracji Podatkowej - dalej SKA.

W trakcie kontroli ustalono, że w Urzędzie nie wprowadzono uregulowań wewnętrznych w zakresie rejestracji podmiotów. Z wyjaśnień Naczelnika Urzędu wynika, że podstawą działania w kontrolowanym okresie były:

- Procedura (...) - dalej Procedura,
- Wytyczne (...).

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-24-096071)

W okresie objętym kontrolą nadzór nad prawidłową realizacją zadań w zakresie rejestracji podmiotów odpowiedzialni byli:

- Naczelnik Urzędu - p. Małgorzata Koryzna-Łukasik (do 30.09.2023 r.),
- Naczelnik Urzędu - p. Sławomira Plewka (od 1.10.2024 r.),
- Kierownik SKA - p. Gabriela Lenartowicz.

Kierownik komórki SKA, zgodnie z zakresem obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pracownika, nie posiada uprawnień do podpisywania potwierdzeń zarejestrowania podatników podatku od towarów i usług, w tym również na potrzeby transakcji wewnątrzwspólnotowych oraz wezwań do podatników. Uprawnienia takie przysługują wyłącznie Naczelnikowi Urzędu. Kierownik SKA ma uprawnienia do podpisywania wezwań do podatników kierowanych w ramach czynności sprawdzających z art. 155 i 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa.

Pracownicy SKA - nie mają uprawnień do podpisywania wezwań, ani potwierdzeń zarejestrowania podatników.

W kontrolowanym zakresie w komórce SKA nie przeprowadzono kontroli funkcjonalnych.

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-24-096071)

W zakresie uprawnień do systemów informatycznych weryfikacją objęto uprawnienia pracowników SKA, realizujących zadania będące przedmiotem kontroli. Kontrolę przeprowadzono na podstawie udostępnionego z programu Qasystent - Wykazu uprawnień użytkownika w aplikacjach. Posiadane uprawnienia były wystarczające do realizacji zadań, które były przedmiotem kontroli oraz były zgodne z realizowanymi przez pracowników zadaniami.

Ustalenia

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Działalność Urzędu Skarbowego w Prudniku w zakresie organizacji pracy należy ocenić pozytywnie.

2. Weryfikacja zgłoszeń identyfikacyjnych i aktualizacyjnych (wnioski CEIDG, KRS).

Stan prawny

1. Ustawa z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników.
2. Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy.
3. Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym.
4. Ustawa z dnia 26 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Opis stanu faktycznego

Obsługa wniosków CEIDG (wnioski przedsiębiorców będących osobami fizycznymi) wpływających do CRP KEP zgodnie z projektem „Integracja CEIDG z CRP KEP”, który realizowany był dwuetapowo, co do zasady odbywa się automatycznie.

Etap I projektu realizowany był w 2 częściach:

- obsługa wniosków o rozpoczęcie prowadzenia działalności gospodarczej z automatycznym nadaniem NIP (od 13 stycznia 2023 r.);
- wdrożenie funkcjonalności wspomagających obsługę wniosków o rozpoczęcie prowadzenia działalności gospodarczej wymagających obsługi ręcznej (od 28 lutego 2023 r.);

W etapie I zapewniona została obsługa wniosków o:

- rozpoczęciu prowadzenia działalności gospodarczej (A Wniosek o wpis);
- rozpoczęciu prowadzenia działalności gospodarczej z jednoczesnym zawieszeniem (B Wniosek o wpis oraz zawieszenie działalności gospodarczej);
- ponownym przekształceniu wniosku (K Wniosek o ponownym przekształceniu wniosku)

wraz z automatycznym nadaniem i odesłaniem NIP do CEIDG.

Etap II (od 29 września 2023 r.) - obsługa wniosków aktualizujących dane przedsiębiorców, w tym: wykreślenia i zawieszenia prowadzenia działalności gospodarczej. W tym etapie została poszerzona możliwość obsługi wniosków CEIDG o:

- zawieszenie działalności gospodarczej (C Wniosek o zawieszenie działalności gospodarczej);
- zmianę wpisu (D Wniosek o zmianę wpisu);
- zmianę wpisu oraz zawieszenie (E Wniosek o zmianę wpisu oraz zawieszenie);
- zmianę wpisu oraz wznowienie (F Wniosek o zmianę wpisu oraz wznowienie);
- wznowienie działalności gospodarczej (H Wniosek o wznowienie działalności gospodarczej);

- wykreślenie przedsiębiorcy z CEIDG (I Wniosek o wykreślenie przedsiębiorcy z CEIDG);
- wykreślenie oraz zmianę (J Wniosek o wykreślenie oraz zmianę).

Rejestracja podmiotów podlegających wpisowi do KRS (w zakresie rejestru przedsiębiorców lub rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej), co do zasady, odbywa się automatycznie. Informacja w przedmiocie nadania NIP dla podmiotu wpisanego do KRS jest przekazywana automatycznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego przez CRP KEP bezpośrednio po jego nadaniu.

2.1 Prawidłowość i terminowość dokonywania weryfikacji zgłoszeń identyfikacyjnych i aktualizacyjnych.

Na podstawie 2 raportów sporządzonych przez Urząd, tj.:

- „Raport o wnioskach z CEIDG” (raport zawierał 2406 pozycji);
- „Raport - wnioski KRS”, który wykazał 205 wniosków,

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-24-096118, 1601-24-097520)

do kontroli prawidłowości i terminowości dokonywania przez Urząd weryfikacji zgłoszeń identyfikacyjnych i aktualizacyjnych wybrano losowo zgłoszenia złożone w okresie od 1.08.2023 r. do 12.11.2024 r. przez 12 podatników (5 podmiotów wpisanych do KRS i 7 przedsiębiorców zarejestrowanych w CEIDG) wymienionych w Tabeli 1.

Tabela 1

Lp.	Nazwa/Nazwisko i imię	NIP/PESEL
1	(...)	(...)
2	(...)	(...)
3	(...)	(...)
4	(...)	(...)
5	(...)	(...)
6	(...)	(...)
7	(...)	(...)
8	(...)	(...)
9	(...)	(...)
10	(...)	(...)
11	(...)	(...)
12	(...)	(...)

W trakcie kontroli ustalono, że:

- dane ze zgłoszeń identyfikacyjnych/zgłoszeń aktualizacyjnych w zakresie danych uzupełniających (NIP-8) złożonych przez podmioty wpisane do KRS wprowadzono do CRP KEP prawidłowo w terminie do (...), tj. zgodnie (...)
- w 3 przypadkach otwarcie obowiązków nastąpiło z opóźnieniem:
- w 1 przypadku (CEIDG): poz. 11 tabeli 1 - po upływie 47 dni roboczych od wpływu zgłoszenia,

- w 2 przypadkach (KRS): poz. 3 i poz. 4 tabeli 1 - po upływie odpowiednio 13 i 16 dni roboczych od wpływu zgłoszeń.

Na powyższe złożono wyjaśnienia, w których wskazano, że w przypadku podatnika NIP (...) przyczyną późnego otwarcia obowiązku było przeoczenie zapisu w zgłoszeniu CEIDG. Natomiast w pozostałych przypadkach - obowiązki zostały otwarte po złożeniu poprawnie wypełnionego zgłoszenia NIP-8 i zweryfikowaniu uprawnień do wyboru formy opodatkowania.

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-24-107814)

Złożone wyjaśnienia nie zmieniają ustaleń kontroli.

Zgodnie z Procedurą (...).

- dla podmiotów, które zgłosiły zgłoszenie VAT-R (poz. 1, poz. 2, poz. 3, poz. 4, poz. 5, poz. 7, poz. 9 i poz. 11 tabeli 1) dokonano oceny ryzyka rejestracyjnego w aplikacji WRO-SYSTEM. We wszystkich przypadkach podmioty uzyskały akceptowalny poziom ryzyka.

2.2 Zgłoszenia identyfikacyjne w zakresie danych uzupełniających

Podatnicy wpisani do Krajowego Rejestru Sądowego, zgodnie z art. 5 ust. 2c ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników - dalej ustawa o NIP, dokonują zgłoszenia identyfikacyjnego wyłącznie w zakresie danych uzupełniających wskazanych w ust. 2b pkt 2, w terminie 21 dni od dnia dokonania wpisu podmiotu do Krajowego Rejestru Sądowego.

Zgodnie z Procedurą, Urząd zobowiązany jest do monitorowania wywiązywania się podatników z tego obowiązku, posilując się np. wykazem z aplikacji SeRCe „Raport o podmiotach bez danych uzupełniających”. W przypadku braku zgłoszenia po wyznaczonym terminie - pracownicy sporządzają stosowne wezwania.

Do kontroli przedłożono raporty wykonane w okresie od 1.08.2023 r. do 12.11.2024 r., z których wynika, że 4 podmioty nie zgłosiły w terminie zgłoszenia identyfikacyjnego w zakresie danych uzupełniających (NIP-8).

Sprawdzeniu poddano, jakie działania podejmował Urząd wobec tych podmiotów.

Stwierdzono, że Urząd na bieżąco monitorował podmioty, które nie zgłosiły zgłoszeń identyfikacyjnych w zakresie danych uzupełniających i wzywał je do dokonania zgłoszenia.

W 3 przypadkach, tj. NIP (...), NIP (...) i NIP (...), podmioty zgłosiły zgłoszenia identyfikacyjne w zakresie danych uzupełniających w terminie do 3 dni roboczych po upływie terminu wynikającego z art. 5 ust. 2c ustawy o NIP. Jednocześnie zauważyć należy, że Urząd przypominał podatnikom o ciążących na nich obowiązkach jeszcze przed upływem terminu wynikającego z przepisów ustawy o NIP.

Natomiast w 1 przypadku (dot. NIP ...) ustalono, że:

- zgłoszenie NIP-8 (...) zgłosiła 8.10.2024 r., tj. po upływie ponad 1 roku od terminu wynikającego z art. 5 ust. 2c ustawy o NIP, przy czym zgłoszenie to zostało niepoprawnie wypełnione;
- Urząd kierował wezwania (19.09.2023 r., 18.10.2023 r., 21.12.2023 r., 30.04.2024 r. i 29.11.2024 r.) do uzupełnienia danych identyfikacyjnych zarówno na adres siedziby (...), jak i do dyrektora zarządu (...) (wezwania nie zostały

doręczone - fikcja doręczenia) oraz wysyłał mejla (9.09.2024 r.) do prezesa (...) w sprawie złożenia zgłoszenia NIP-8;

- pracownik Urzędu dokonał weryfikacji siedziby podmiotu (pod wskazanym adresem znajduje się dom mieszkalny, nikogo nie zastano). Jednocześnie ustalono, że (...) posiada tytuł prawny do budynku, w którym zgłosiła siedzibę;
- wystąpiono do Sądu Rejonowego w (...) celem przeprowadzenia postępowania wobec (...). Pismem z 1.10.2024 r. Sąd Rejonowy (...) poinformował Urząd, że wobec (...) wszczęte zostało postępowanie przymuszające w zakresie zmiany adresu;
- dwukrotnie wzywano podmiot do złożenia CIT-8 i sprawozdania finansowego za 2023 r. (wezwania nie zostały doręczone - fikcja doręczenia).

Zgodnie z art. 81 § 1 ustawy z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy - dalej k.k.s., podatnik, który wbrew obowiązкови nie dokonuje w terminie zgłoszenia identyfikacyjnego albo aktualizacji objętych nim danych albo też podaje w nim dane niezgodne ze stanem rzeczywistym lub niepełne podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.

We wszystkich sprawach sporządzono odstępienia od skierowania wniosków na stanowisko karne skarbowe, które zaakceptowane zostały przez Kierownika SKA.

Ustalono, że odstępienie dotyczące podmiotu NIP (...) sporządzone zostało z uwagi na przedawnienie karalności czynu (termin do złożenia NIP-8 - 5.10.2023 r., odstępienie - 16.10.2024 r.). W tej sprawie, z uwagi na to, że podmiot nie odbierał wezwań kierowanych na adres siedziby (4 wezwania), zasadnym było, przed upływem karalności wykroczenia, sporządzić wniosek zgodnie z Procedurą wprowadzoną zarządzeniem (...).

2.3 Aktualizacja danych w CRP KEP o zgonie podatnika

Dane w CRP KEP należy aktualizować poprzez wprowadzenie informacji o zgonie, m.in. na podstawie raportu udostępnionego w tym zakresie w aplikacji SeRCe. Raport o datach zgonu powinien być sporządzany (...).

Ze złożonych wyjaśnień wynika, że codziennie generowany jest raport z aplikacji SeRCe i na bieżąco zamykane są obowiązki podatników z CEIDG, natomiast raporty o datach zgonu podatników z bazy PESEL sporządzane są co najmniej raz w tygodniu (zdarza się również, że raporty takie generowane są trzy razy na tydzień).

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-24-098414, 1601-24-102926, 1601-25-007685)

Na podstawie przedłożonych do kontroli skanów raportów z aplikacji SeRCe wygenerowanych przez Urząd w okresie od 1.08.2023 r. do 12.11.2024 r. („Raport o datach zgonu”) do kontroli wytypowano metodą losową 20 podmiotów.

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-24-105216)

W toku kontroli sprawdzono terminowość wprowadzania informacji o zgonie i wyrejestrowania podmiotu w PoltaxPlus. Stwierdzono, że:

- w 16 przypadkach informację o dacie zgonu wprowadzono w CRP KEP i wyrejestrowano podmiot w PoltaxPlus w terminie do 1 dnia od wygenerowania raportu;
- w 4 przypadkach (PESEL: ...) podatnicy zostali wyrejestrowani w PoltaxPlus odpowiednio po 314, 491, 236 i 382 dniach od wygenerowania raportów.

Na powyższe złożono wyjaśnienia oraz przedłożono raporty z aplikacji SeRCe. Z wyjaśnień wynika, że w przypadku wymienionych podatników, wyrejestrowania dokonano po otrzymaniu informacji o zgonie. Natomiast, w związku z koniecznością obsłużenia dokumentów, które wpłynęły po dacie zgonu (PIT-11, PIT-11A, PIT-37) nastąpiło ponowne zarejestrowanie podatnika (przywrócenie w systemie), a po zakończeniu akcji zeznań - podatnicy zostali ponownie wyrejestrowani. W systemie widoczna jest data ponownego wyrejestrowania. Jednocześnie wskazano, że monitorowanie takich przypadków prowadzone jest poprzez wykonywanie raportu z PoltaxPlus „Raport o podmiotach niewyrejestrowanych z wpisaną datą końca”.

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-004979)

Złożone w tym zakresie wyjaśnienia uwzględniono.

Ustalenia

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na:

- otwieraniu obowiązków podatkowych z opóźnieniem (dotyczy 1 wniosku z CEIDG i 2 wniosków z KRS);
- oraz uchybienie polegające na niesporządzeniu zawiadomienia karnego z art. 81 k.k.s. (dotyczy podatnika NIP ...).

Ocena częściowa

Działalność Urzędu Skarbowego w Prudniku w zakresie weryfikacji zgłoszeń identyfikacyjnych i aktualizacyjnych (wnioski CEIDG, KRS) należy ocenić pozytywnie z nieprawidłowościami.

3. Weryfikacja zgłoszenia rejestracyjnego VAT-R i rejestracja podatnika w rejestrze podatników VAT.

Stan prawny

1. Ustawa z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników.
2. Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy.
3. Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym.
4. Ustawa z dnia 26 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw.
5. Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

Opis stanu faktycznego

W trakcie kontroli sprawdzono, czy Urząd w badanym okresie terminowo prowadził postępowania rejestracyjne, prawidłowo dokonywał weryfikacji danych ze zgłoszeń rejestracyjnych, terminowo i kompletnie wprowadzał dane ze zgłoszeń do systemów informatycznych (otwieranie obowiązków podatkowych VAT i aktywności VIES, wprowadzanie okresów opodatkowania i okoliczności podatkowych), prawidłowo podejmował działania w zakresie przeprowadzania sprawdzenia siedziby i/lub miejsc prowadzenia działalności oraz w zakresie obowiązku dokonywania oceny ryzyka rejestracji podmiotu i powiadamiania podatnika o rejestracji do VAT, VAT-UE.

Na podstawie wyjaśnień Naczelnika Urzędu złożonych 15 i 20.11.2024 r. stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą 151 podmiotów zgłosiło zgłoszenia rejestracyjne VAT-R i wszystkie zostały zarejestrowane:

- 122 osoby fizyczne,
- 29 organizacji.

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-24-096071, 1601-24-096118)

Na podstawie przedłożonego raportu z aplikacji e-ORUS - dalej e-ORUS „Wykaz podatników VAT-Czynny dodanych do rejestru – Rozpoczęcie działalności” obejmującego kontrolowany okres (UNP: 1601-24-096071, 1601-24-096118) wytypowano 10 zgłoszeń VAT-R metodą statystyczną - doboru prostego losowego:

- z listy 122 osób fizycznych – 7 podmiotów,
- z listy 29 organizacji – 3 podmioty.

Wytypowane podmioty zostały przedstawione w Tabeli 2.

Tabela 2

Lp.	Nazwa/Nazwisko i imię	NIP
1	(...)	(...)
2	(...)	(...)
3	(...)	(...)
4	(...)	(...)
5	(...)	(...)
6	(...)	(...)
7	(...)	(...)
8	(...)	(...)
9	(...)	(...)
10	(...)	(...)

Ustalono, że w okresie kontrolowanym na 163 zgłoszenia o zarejestrowanie jako podatnika VAT-UE w związku z rozpoczęciem wykonywania transakcji wewnątrzwspólnotowych:

- 130 dot. osób fizycznych
- 33 dot. organizacji

– nie wystąpiły żadne przypadki odmowy zarejestrowania dla celów transakcji wewnątrznijnych. Na powyższą okoliczność przesłano zestawienie „III pkt 2c VAT UE podmioty” (plik Excel).

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-24-096071, 1601-24-096118, 1601-24-097520)

Na podstawie przedłożonego zestawienia „III pkt 2c VAT UE podmioty” (plik Excel) wytypowano metodą statystyczną doboru losowego prostego 5 zgłoszeń VAT-UE, które wpłynęły w okresie objętym kontrolą:

- 3 podmioty z arkusza osoby fizyczne,
- 2 podmioty z arkusza organizacje.

Wytypowane podmioty w zakresie zgłoszeń VAT-UE przedstawiono w Tabeli 3.

Tabela 3

Lp.	Nazwa/Nazwisko i imię	NIP
1	(...)	(...)
2	(...)	(...)
3	(...)	(...)
4	(...)	(...)
5	(...)	(...)

W trakcie kontroli zostały przedstawione skany akt postępowań rejestracyjnych, podmiotów wymienionych w Tabeli 2 i 3. Nadto przesłano tabelaryczne zestawienia danych:

- odnośnie podmiotów z Tabeli 2 – zestawienie danych sporządzone na podstawie złożonych dokumentów i zapisów dokonanych w PoltaxPlus; zestawienie zawierało m.in. daty – złożenia zgłoszenia VAT-R, rozpoczęcia wykonywania czynności opodatkowanych VAT/rezygnacji z VAT i otwarcia obowiązku;
- odnośnie podmiotów z Tabeli 3 - zestawienie wybranych danych ze złożonych dokumentów i na podstawie zapisów dokonanych w PoltaxPlus; zestawienie zawierało m.in. daty - złożenia VAT-R w zakresie transakcji wewnątrznijnych, utworzenia aktywności VIES w aplikacji SeRCe.

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-24-105965, 1601-24-105944)

3.1. Weryfikacja zgłoszenia rejestracyjnego VAT-R i rejestracja podatnika w rejestrze podatników VAT

Oдноśnie rejestracji do VAT 10 podmiotów z Tabeli 2, na podstawie przesłanych zestawień i przedłożonych akt rejestracyjnych stwierdzono, jak niżej.

1. Ustalono, że przeprowadzono weryfikację zgłoszeń rejestracyjnych VAT-R zgodnie z Procedurą:
 - na podstawie zgłoszenia VAT-R stwierdzono, że żaden z podatników nie wnioskował o potwierdzenie zarejestrowania podmiotu jako podatnika VAT. Wszystkie VAT-R zawierały podpisy osób składających zgłoszenie;
 - przed zarejestrowaniem podatników w rejestrze podatku VAT, przeprowadzono dla wszystkich podmiotów ocenę ryzyka rejestracji podmiotu – SKORP (WRO-System) i do akt rejestracyjnych dołączono wydruki potwierdzające dokonanie tej oceny. Stwierdzono, że wszystkie oceny były na poziomie akceptowalnym zatem nie wystąpiła potrzeba przekazania informacji do stanowiska właściwego do spraw czynności analitycznych i sprawdzających, w celu podjęcia dalszych działań;
 - nie kierowano pisemnych wezwań do podmiotów w ramach prowadzonych czynności weryfikacyjnych;
 - przeprowadzono weryfikację siedziby/miejsca prowadzenia działalności, w tym:
 - 1) w 9 przypadkach - czynności zostały przeprowadzone pod wskazanym przez podatnika adresem prowadzenia działalności. Oględziny udokumentowano adnotacjami, które zawierały informacje o dokonanych ustaleniach i podpisy pracownika, który przeprowadził czynności,
 - 2) w 1 przypadku - sporządzony został wniosek o odstąpienie od oględzin miejsca prowadzenia działalności gospodarczej. W treści wniosku przedstawiono informacje nt. rodzaju działalności, siedziby/miejsca działalności, złożonych oświadczeń

podatnika i ustaleń odnośnie lokalizacji miejsca prowadzenia działalności, które dokonano z wykorzystaniem google maps.

Na podstawie przekazanych tabelarycznych zestawień danych i dokumentów źródłowych ustalono czas pomiędzy datą złożenia/wpływu zgłoszenia VAT-R, a datą wprowadzenia podmiotu w PoltaxPlus i otwarcia obowiązku – Tabela 4.

Tabela 4

Lp.	Nazwa/Nazwisko i imię	NIP	Ilość dni od złożenia/wpływu VAT-R do wprowadzenia danych w PoltaxPlus
1.	(...)	(...)	16
2.	(...)	(...)	11
3.	(...)	(...)	13
4.	(...)	(...)	10
5.	(...)	(...)	15
6.	(...)	(...)	32
7.	(...)	(...)	16
8.	(...)	(...)	17
9.	(...)	(...)	9
10.	(...)	(...)	8

W 9 przypadkach czas zarejestrowania i otwarcia obowiązku wyniósł od 8 do 17 dni. Natomiast w 1 przypadku (poz. 6 Tabeli 4) przekroczył miesiąc (32 dni). Na podstawie złożonych wyjaśnień ustalono, że zgłoszenie VAT-R podatnik złożył 27.10.2023 r. Próbowano dokonać oględzin (poborca skarbowy odnotował w relacji z 9.11.2023 r., że nie zastał podatnika). Nadto Urząd stwierdził, że podatnik błędnie wypełnił poz. 40 (data rozpoczęcia działalności) w zgłoszeniu VAT-R. 24.11.2023 r. współmałżonek podatnika złożył akt notarialny i pismo, w którym jako właściciel nieruchomości wyraził zgodę na prowadzenie działalności pod adresem nieruchomości. 28.11.2023 r. zgłosił się do Urzędu i skorygował VAT-R. Wyjaśnienia uwzględniono.

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-007576, 1601-25-009603)

Nadto na podstawie danych z przesłanego tabelarycznego zestawienia sprawdzono, czy w PoltaxPlus zostały prawidłowo wprowadzone daty otwarcia obowiązku w podatku VAT (...) – nieprawidłowości nie stwierdzono:

- w 9 przypadkach wpisana data jest zgodna z danymi wskazanymi w zgłoszeniu VAT-R i jest nie wcześniejsza niż data złożenia VAT-R,
- w 1 przypadku wpisana data jest zgodna z danymi wskazanymi w zgłoszeniu VAT-R, ale jest wcześniejsza niż data złożenia VAT-R, ponieważ dotyczy przypadku utraty przez podatnika prawa do zwolnienia z opodatkowania podatkiem VAT.

3.2. Rejestracja podatników do VAT-UE

Na podstawie przedłożonych akt rejestracyjnych wytypowanych podmiotów (Tabela 3), zapisów w aplikacji SeRCe i wyjaśnień kierownika komórki SKA sprawdzono czy:

- 1) przeprowadzono weryfikację zgłoszenia rejestracyjnego w zakresie VAT-UE,

- 2) wygenerowano z aplikacji SeRCe potwierdzenie zarejestrowania podmiotu jako podatnika VAT-UE (VAT-5UE) dla pozytywnie zweryfikowanych aktywności VIES,
- 3) prawidłowo i w jakim terminie dokonano otwarcia aktywności VIES.

Ustalono, że:

- przeprowadzono weryfikację zgłoszenia rejestracyjnego w zakresie VAT-UE. W 2 na 5 badanych przypadków (poz. 4 i 5 Tabeli 3) w toku weryfikacji nie sporządzono oceny ryzyka rejestracji podmiotu - SKORP (WRO-System). Oceny sporządzono w toku kontroli 22.01.2025 r. (wynik: poziom akceptowalny). Zgodnie z (...) Procedury (...)

W wyjaśnieniach z 22.01.2024 r. (UNP: 1601-25-007576) Naczelnik Urzędu wskazał, że przyczyną nie wykonania oceny ryzyka było w przypadku podmiotu:

- a) poz. 4 Tabeli 3 - dokonanie rejestracji przez pracownika komórki SKA, który nie posiadał dostępu do SKORP REJESTRACJA, w związku z absencją wszystkich pracowników posiadających stosowne uprawnienia,
- b) poz. 5 Tabeli 3 - przeoczenie pracownika w związku z dużą ilością spraw do załatwienia i nieobecnością współpracowników rejestracji.

Wyjaśnienia nie zmieniły ustaleń.

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-007576)

- wygenerowano z aplikacji SeRCe potwierdzenie zarejestrowania podmiotu jako podatnika VAT-UE (VAT-5UE),
- terminowo i prawidłowo dokonano otwarcia aktywności VIES w aplikacji SeRCe.

W kwestii terminowości zarejestrowania podatnika w rejestrze podatników VAT-UE stwierdzono, że we wszystkich zbadanych sprawach czas pomiędzy datą założenia zgłoszenia rejestracyjnego ze wskazaniem rozpoczęcia wykonywania transakcji wewnętrznych (VAT-UE), a datą otwarcia aktywności/ wygenerowania potwierdzenia nie przekroczył miesiąca.

Ustalenia

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowości polegające na tym, że w 2 przypadkach nie sporządzono oceny ryzyka rejestracji podmiotu - SKORP (WRO-System), zgodnie z (...) Procedury (...).

Ocena częściowa

Działalność Urzędu Skarbowego w Prudniku w zakresie weryfikacji zgłoszenia rejestracyjnego VAT-R i rejestracji podatnika w rejestrze podatników VAT należy ocenić pozytywnie z nieprawidłowościami.

4. Wykreślanie podatników z rejestru VAT.

Stan prawny

1. Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.
2. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa, dalej Op.

Opis stanu faktycznego

Zgodnie ze złożonymi wyjaśnieniami, w okresie objętym kontrolą, z rejestru podatników VAT wykreślono 124 podmioty, z czego:

- 49 - na podstawie art. 96 ust. 6 i ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług - dalej ustawa o VAT;
- 2 - na podstawie art. 96 ust. 7 ustawy o VAT;
- 1 - na podstawie art. 96 ust. 9 pkt 2 ustawy o VAT;
- 62 - na podstawie art. 96 ust. 9a pkt 1 ustawy o VAT;
- 4 - na podstawie art. 96 ust. 9a pkt 2 ustawy o VAT;
- 6 - na podstawie art. 96 ust. 9a pkt 3 ustawy o VAT.

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-24-096071, 1601-24-106580, 1601-25-007685)

Nie stwierdzono wykreślenia podmiotów z rejestru podatników VAT na podstawie art. 96 ust. 9 pkt 1, 3, 4, 5 i 6; art. 96 ust. 9a pkt 4 i 5 oraz art. 97 ust. 15 ustawy o VAT.

4.1 Wykreślenie w związku z zakończeniem działalności gospodarczej - art. 96 ust. 6 i 8 ustawy o VAT

Stosownie do art. 96 ust. 6 ustawy o VAT, podatnik VAT jest obowiązany zgłosić fakt zaprzestania wykonywania czynności podlegających opodatkowaniu podatkiem VAT na druku VAT-Z. Zgłoszenie to stanowi dla naczelnika urzędu skarbowego podstawę do wykreślenia podatnika z rejestru jako podatnika VAT.

Ze złożonych wyjaśnień wynika, że w okresie objętym kontrolą, na podstawie art. 96 ust. 6 i 8 ustawy o VAT, z rejestru podatników VAT wykreślono 49 podmiotów. W przypadku złożenia VAT-Z przy likwidacji działalności, pracownicy zamykają obowiązki w PoltaxPlus i przekazują VAT-Z do kancelarii. Następnie dokument jest dekretowany przez kierownika SKA na pracowników realizujących zadania w zakresie wykreślenia podatników z rejestru VAT. Nadzór nad realizacją tego zadania sprawuje Kierownik SKA.

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-24-098414, 1601-24-007685)

Na podstawie raportu przekazanego przez Urząd (raport z e-ORUS: „Wykaz podmiotów wg daty końca okresu opodatkowania”, data początku - 01.08.2023, data końca - 12.11.2024) - do kontroli metodą losową wytypowano 5 podmiotów:

- NIP (...);
- NIP (...);
- NIP (...);
- NIP (...);
- NIP (...).

Badaniu poddano terminowość wykreślenia podatników z rejestru i poprawność wprowadzania danych do systemów. Na podstawie przedłożonych wniosków CEIDG-1, NIP-2, VAT-Z, raportów z aplikacji SeRCe i print screenów z PoltaxPlus w zakresie obowiązków podatkowych stwierdzono, że:

- do PoltaxPlus prawidłowo wprowadzono dane w zakresie daty zaprzestania wykonywania czynności podlegających opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług zadeklarowanej przez wymienione podmioty w złożonych VAT-Z;
- podatnicy zostali wykreśleni z rejestru podatników VAT (obowiązek podatkowy VAT zamknięto w PoltaxPlus) w terminie do 2 dni roboczych od wpływu do Urzędu wniosków CEIDG-1 i NIP-2.

W przypadku, gdy urząd skarbowy otrzymuje informację z CEIDG lub KRS, że podatnik zakończył wykonywanie działalności gospodarczej oraz podatnik nie złożył VAT-Z, należy niezwłocznie wykreślić podatnika z rejestru podatników VAT na podstawie art. 96 ust. 8 ustawy o VAT.

Sprawdzono, czy Urząd monitoruje podatników, którzy zostali wykreśleni w CEIDG lub KRS, a nadal figurują w rejestrze VAT (jakie generowane są raporty i z jaką częstotliwością). Z udzielonych wyjaśnień wynika, że:

- wnioski z CEIDG i KRS skierowane do obsługi ręcznej monitorowane są codziennie na podstawie raportów z aplikacji SeRCe wg ścieżki: Obsługa wniosków/ Obsługa wniosków KRS oraz / Obsługa wniosków CEIDG;
- wnioski rejestrowane automatycznie monitorowane są dwa, trzy razy w tygodniu na podstawie raportu generowanego z aplikacji SeRCe: Obsługa wniosków/ Raporty o wnioskach do CRP KEP/Raport o wnioskach KRS i Raport o wnioskach CEIDG;
- podmiotom zlikwidowanym zamykany jest obowiązek podatkowy z datą likwidacji - nie oczekując na złożenie VAT-Z. W przypadku braku VAT-Z, Urząd wzywa podatników do jego złożenia.

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-004979)

Na podstawie przedłożonych przez Urząd raportów, do kontroli metodą losową wytypowano 5 podmiotów:

- NIP (...);
- NIP (...);
- NIP (...);
- NIP (...);
- NIP (...).

W trakcie kontroli sprawdzono terminowość wykreślania podatników z rejestru VAT, tj. terminowość zamknięcia w PoltaxPlus obowiązku podatkowego oraz okresu opodatkowania.

Ustalono, że:

- w 4 przypadkach obowiązki podatkowe zamknięto w terminie do 3 dni roboczych od otrzymania wniosku z CEIDG/KRS (NIP ..., NIP ..., NIP ..., NIP ...);
- w 1 przypadku (NIP ...) wniosek z CEIDG o wykreśleniu przedsiębiorcy wpłynął do Urzędu 4.03.2024 r. Natomiast w systemie datę zamknięcia obowiązku modyfikowano dwukrotnie, tj. 21.03.2024 r. i 7.05.2024 r. z powodu konieczności wprowadzenia złożonych przez podatnika deklaracji VAT-7 za II i III 2024 r.

4.2 Wykreślenie w związku ze śmiercią podatnika - art. 96 ust. 7 ustawy o VAT

Zgodnie ze złożonymi wyjaśnieniami, wykreślenie następuje na podstawie wniosku z CRP KEP informującego o zgonie podatnika. Pracownicy sprawdzają, czy na podstawie ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej, ustanowiony został zarząd sukcesyjny. Jeżeli zarząd nie został ustanowiony - po 2 miesiącach podatnik jest wykreślany z rejestru VAT i zamykany jest obowiązek podatkowy.

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-24-098414)

W okresie objętym kontrolą, Urząd wykreślił 2 podmioty, tj.: NIP (...) i NIP (...).

Ustalono, że:

- obowiązki podatkowe VAT w PoltaxPlus zamknięto:
- po upływie 1 dnia roboczego od dnia wygenerowania raportu o zgonach, podatnik prowadził działalność rolniczą, nie podlegał obowiązkowi wpisu do ewidencji działalności gospodarczej (NIP ...);
- po upływie 1 dnia od otrzymania informacji z CEIDG o wykreśleniu przedsiębiorcy, który zmarł i nie ustanowiono zarządu sukcesyjnego (NIP ...);
- prawidłowo odnotowano daty zgonów i wyrejestrowano podatników;
- zamknięto rachunek bankowy (NIP ...).

4.3 Wykreślenie na podstawie art. 96 ust. 9 pkt 2 ustawy o VAT - brak kontaktu z podatnikiem (powód końca „Q”)

Wykreślenia podatnika z rejestru, jako podatnika VAT na podstawie art. 96 ust. 9 pkt 2 ustawy o VAT należy dokonać, bez konieczności zawiadamiania podmiotu, niezwłocznie po zakończeniu czynności sprawdzających, w wyniku których okazało się, że mimo podjętych co najmniej dwóch udokumentowanych prób nie ma możliwości skontaktowania się z podatnikiem albo jego pełnomocnikiem. Przed wykreśleniem podmiotu z rejestru należy jednak podjąć wszelkie działania, aby skontaktować się (co najmniej dwie udokumentowane próby) z podmiotem w celu złożenia przez niego stosownych wyjaśnień. Przy próbach kontaktu należy informować, że (...) (... Procedury).

W okresie objętym kontrolą, Urząd na podstawie art. 96 ust. 9 pkt 2 ustawy o VAT, wykreślił 1 podmiot (NIP ...). Sprawdzeniu poddano prawidłowość i terminowość podejmowanych działań.

Ustalono, że:

- do podmiotu kierowane były m.in. wezwania do udzielenia wyjaśnień i złożenia korekty plików JPK_V7M:
- z 20.06.2023 r. nr (...) (fikcja doręczenia);
- z 12.09.2023 r. nr (...) (fikcja doręczenia);
- z 4.10.2023 r. nr (...) i nr (...). Pracownik Urzędu podjął próbę doręczenia pism (nieskuteczna) - ze sporządzonego przez niego 4.10.2023 r. raportu wynika, że Spółka pod wskazanym adresem nie wynajmuje już pomieszczeń, obecnie mieści się tam inna firma.

Stwierdzono, że w wezwaniach nie zawarto informacji, iż (...), co jest niezgodne z (...) Procedury.

- 6.10.2023 r. sporządzono wniosek o wykreślenie podatnika z rejestru VAT, który został zaakceptowany przez Kierownika SKA i zatwierdzony przez Naczelnika Urzędu. Wniosek ten przekazano do pracownika rejestracji celem wykreślenia podmiotu z rejestru VAT;
- obowiązek podatkowy VAT w PoltaxPlus zamknięto 6.10.2023 r. z powodem końca „Q” (data końca: 6.10.2023 r.).

4.4 Wykreślenie na podstawie art. 96 ust. 9a pkt 1 ustawy o VAT - zawieszenie działalności gospodarczej (powód końca „J”)

Naczelnik Urzędu wyjaśnił w piśmie z 22.11.2024 r. (UNP: 1601-24-098414), że cyklicznie raz na kwartał wykreślane są podmioty, które były zawieszone przez

okres co najmniej 6 miesięcy, na podstawie raportu z e-ORUS „Wykaz osób fizycznych - okresy zawieszenia działalności”.

Raport jest analizowany, w celu sprawdzenia czy podatnik, który zgłosił zawieszenie prowadzenia działalności gospodarczej: prowadzi działalność rolniczą lub najem, składa deklaracje, nie odwiesił działalności lub zgłosił transakcje wewnątrzwspólnotowe. Następnie przygotowywane jest zawiadomienie o wykreśleniu podatnika, które jest procedowane w SZD – aprobowane przez kierownika SKA i zatwierdzane przez Naczelnika Urzędu.

Na podstawie przedłożonych przez Naczelnika Urzędu 4 raportów dokonano ustaleń w zakresie częstotliwości ich generowania. Stwierdzono, że w kontrolowanym okresie były one sporządzane w następujących terminach:

- 16.10.2023 r. za okres 1.01.2023-16.10.2023,
- 5.04.2024 r. za okres 1.08.2023 – 5.04.2024,
- 16.05.2024 r. za okres 1.07.2023 – 31.12.2023,
- 5.11.2024 r. za okres 1.10.2023 – 1.06.2024.

Na podstawie przedłożonych raportów, metodą statystyczną losową prostą, wytypowano do kontroli sprawy podmiotów wymienionych w Tabeli 5.

Tabela 5

Lp	Nazwisko i imię	NIP
.		
1	(...)	(...)
2	(...)	(...)
3	(...)	(...)
4	(...)	(...)
5	(...)	(...)
6	(...)	(...)
7	(...)	(...)
8	(...)	(...)
9	(...)	(...)
10	(...)	(...)

Dla każdego z wytypowanych pomiotów na podstawie przekazanych przez Naczelnika Urzędu dokumentów i danych przy pismach z 24.01.2025 r. (UNP: 1601-25-008543) i 5.02.2025 r. (UNP: 1601-25-013268):

- przeanalizowano sprawy podmiotów (m.in. pod kątem: czy zamknięto obowiązek podatkowy i zawiadomiono o tym podatnika)
- sprawdzono wysłane zawiadomienia (m.in. pod kątem wskazanych podstaw prawnych i informacji o możliwości ponownego zarejestrowania jako podatnika VAT),
- sprawdzono terminowość wykreślenia podmiotów - ustalono daty wyrejestrowania z rejestru VAT i zamknięcia obowiązku VAT oraz czas od daty 6 m-cy od dnia zawieszenia do dnia wyrejestrowania podmiotu z rejestru VAT - wyniki ustaleń przedstawia Tabela 6.

Tabela 6

Lp.	Nazwisko i imię	NIP	Data zawieszenia działalności	Data 6 m-cy od daty zawieszenia	Data wyrejestrowania (od kiedy jest	Ilość dni od daty 6 m-cy od dnia
-----	-----------------	-----	-------------------------------	---------------------------------	-------------------------------------	----------------------------------

			gospodarczej (wg raportu e- ORUS)		zamknięty obowiązek/dat a zamknięcia aktywności w aplikacji SeRCe)	zawieszenia do dnia wyrejestrowa nia
1	(...)	(...)	1.04.2023	1.10.2023	27.10.2023	26
2	(...)	(...)	9.05.2023	9.11.2023	24.01.2025	442
3	(...)	(...)	1.06.2023	1.12.2023	08.11.2024	343
4	(...)	(...)	25.09.2023	25.03.2024	23.05.2024	59
5	(...)	(...)	1.11.2023	1.05.2024	23.05.2024	22
6	(...)	(...)	1.12.2023	1.06.2024	4.06.2024	3
7	(...)	(...)	1.01.2024	1.07.2024	8.11.2024	130
8	(...)	(...)	2.08.2023	2.02.2024	23.05.2024	111
9	(...)	(...)	31.12.2023	30.06.2024	6.11.2024	129
10	(...)	(...)	1.04.2024	1.10.2024	8.11.2024	38

Stwierdzono, że wszyscy podatnicy zostali wykreśleni z rejestru podatników VAT, a te podmioty, które były zarejestrowane do VAT-UE (3 podmioty z kontrolowanej próby) zostały również wykreślone z rejestru podatników VAT-UE. Przy czym w przypadku 1 podmiotu z poz. 2 Tabeli 6 został on wykreślony z ewidencji VAT i VAT-UE w toku kontroli: 24.01.2025 r.

Naczelnik Urzędu wysyłał podmiotom wykreślonym zawiadomienia o wykreśleniu z rejestru podatników VAT, a jeśli podmiot był zarejestrowany dla celów transakcji wewnątrznijnych - zawiadomienia o wykreśleniu z rejestru podatników VAT i VAT-UE. Zawiadomienia poza informacją o wykreśleniu i jego przyczynach zawierały również pouczenie o możliwości ponownego zarejestrowania w przypadku wznowienia działalności gospodarczej i podstawy prawne.

W przypadku 7 podmiotów wymienionych w pozycji 2-4 i 7-10 Tabeli 6 ustalono, że ilość dni od daty 6 m-cy od dnia zawieszenia do dnia wyrejestrowania, jest w przedziale od 38 do 442 dni.

Na powyższe pismem z 5.02.2025 r. (UNP: 1601-25-013268) Naczelnik Urzędu złożył wyjaśnienia.

Poz. 2 Tabeli 6:

Z wyjaśnień wynika, że pierwotne zamknięcie obowiązku nastąpiło niezwłocznie po upływie 6 miesięcy od dnia zgłoszenia zawieszenia. Ilość dni 442 wynika natomiast z późniejszego otwarcia obowiązku VAT w związku z procedowaniem wniosku o uwolnienie środków z rachunku VAT i zamknięcia go po zakończeniu postępowania.

Ustalono, że po pierwotnym zamknięciu obowiązku nie wystawiono podatnikowi zawiadomienia o wykreśleniu z rejestru VAT i VAT-UE, zrobiono to dopiero w trakcie kontroli 24.01.2025 r. Stwierdzono, że w zawiadomieniu wskazano błędną datę zawieszenia działalności gospodarczej i wykreślenia z rejestru VAT. Dodatkowo na podstawie zapisów w aplikacji SeRCe stwierdzono, że zamknięcie obowiązku VAT-UE nastąpiło również w trakcie kontroli 24.01.2025 r. Nie dokonano tego w dacie pierwotnego zamknięcia obowiązku w podatku VAT.

Dokonano również dodatkowe ustalenia odnośnie sposobu postępowania w zakresie „technicznego” otwierania obowiązku VAT w sytuacji, gdy po jego zamknięciu wystąpiła konieczność rozpatrzenia i przetworzenia w systemach wniosku o uwolnienie środków. Na podstawie wyjaśnień Naczelnika i przedłożonych dowodów stwierdzono, że działania w tym zakresie były błędne.

W analizowanym przypadku obowiązek podatkowy otwiera się w sposób przedstawiony w Tabeli 7.

Tabela 7

Obowiązek podatkowy	Obowiązek podatkowy	Obowiązek podatkowy	Obowiązek podatkowy	Obowiązek podatkowy	Obowiązek podatkowy
x	data	powód obowiązku	rodzaj podm.	źródło informacji	Uwagi
początek obowiązku	Otwieramy na jeden dzień wydania postanowienia	R	Z	Inne	VAT-RV
koniec obowiązku	Otwieramy na jeden dzień wydania postanowienia	Z	Z	Inne	VAT-RV

Tabela 7

Okres opodatkowania	Okres opodatkowania	Okres opodatkowania	Okres opodatkowania	Okres opodatkowania	Okoliczności obowiązku	Okoliczności obowiązku
x	data okresu	powód początku okresu	obowiązek składania dekl.	częstotliwość	Symbol okol.	Wartość okol.
początek obowiązku	Otwieramy na jeden dzień wydania postanowienia	R	N	N	VAT-DO	D
koniec obowiązku	Otwieramy na jeden dzień wydania postanowienia	Z	N	N	VAT-DO	D

Poz. 3 Tabeli 6:

(...). Raport z 16.10.2024 r. „Wykaz osób fizycznych - okresy zawieszenia działalności”. Wobec podatnika prowadzono analizę w zakresie wykreślenia z rejestru VAT z powodu zawieszenia. W systemie Poltax, w zakładce „okres opodatkowania”, odnotowano informację o okresie zawieszenia od 1.06.2023 r., w uwagach wpisano adnotację „składa VAT-7 z tyt. najmu”. (...) Analiza raportu „Wykaz osób fizycznych - okresy zawieszenia” wskazała, że pomimo zawieszenia

od 1.06.2023 r. działalności gospodarczej, podatnik składa deklaracje kwartalne z tytułu najmu (ostatnia deklaracja za (...) r. Dlatego na raporcie „Wykaz osób fizycznych - okresy zawieszenia” nie zaznaczono podatnika do wykreślenia. Natomiast analiza raportu z 26 lipca 2024 r. „Wykaz niezłożonych deklaracji VAT-7...”, wskazała, że podatnik nie złożył deklaracji za (...), nie wezwano podatnika do jej złożenia z uwagi na zawieszenie, a na raporcie odnotowano zawieszenie działalności gospodarczej. Podatnika nie wykreśliłem z tytułu braku deklaracji. Po analizie raportu dotyczącego podatników którzy zgłosili zawieszenie okazało się, że podatnik nie składa już deklaracji i powinien być wykreślony. Niezwłocznie podjąłem czynności zmierzające do wykreślenia podatnika z rejestru VAT z powodu zawieszenia ponieważ ten powód dotyczy działalności gospodarczej natomiast deklaracje składane dotyczyły najmu.

Wyjaśnień odnośnie czasu wykreślenia z ewidencji VAT nie uwzględniono. Jak wynika z wyjaśnień i przedłożonych dokumentów okres od momentu upływu 6 m-cy od zawieszenia do dnia wykreślenia wyniósł 343 dni. Uwzględniono, że podatnik złożył jeszcze deklarację (plik JPK_V7K) za (...). Jednak nie złożył już deklaracji za (...). Zatem po (...) Urząd miał dwie podstawy do wykreślenia – ze względu na okres zawieszenia i niezłożenie za jeden kwartał deklaracji. Czas od (...) r. do wykreślenia (...) to 106 dni.

Zauważyć należy również, że potwierdzeniem istotności szybkości wykreślenia podmiotów z ewidencji jest m.in. fakt, że sam ustawodawca dał uprawnienie organom podatkowym do wykreślenia podmiotu składającego kwartalnie deklaracje, już po braku deklaracji za (...).

Poz. 4 i 8 Tabeli 6:

Naczelnik Urzędu wskazał, że opóźnienie spowodowane było intensyfikacją zadań pilnych związanych z akcją PIT. Z wyjaśnień Naczelnika Urzędu wynika, że po I kwartale 2024 r. 16.05.2024 r. wykonano raport „Wykaz osób fizycznych - okresy zawieszenia działalności”, ale w akcji zeznań pracownicy wykonywali prace priorytetowe związane z akcją zeznań i rejestracją podatników. Po zakończeniu priorytetowych, w ocenie Naczelnika Urzędu działań pracownicy przeanalizowali raport i podjęli czynności zmierzające do wykreślenia podatników z rejestru VAT. Wyjaśnienia przyjęto i uwzględniono przy ustalaniu oceny.

Poz. 7, 9 i 10 Tabeli 6:

Naczelnik Urzędu wskazał, że:

(...) opóźnienie spowodowane było absencją pracowników. Raport z 16.10.2024 r.

„Wykaz osób fizycznych - okresy zawieszenia działalności”

Od lipca 2024 do października 2024 roku oboje pracownicy rejestracji byli nieobecni (urlopy, chorobowe, zawieszenie pracownika). Na miejsce nieobecnych pracowników nie zapewniono zastępstwa. Zadania musiały być rozdysponowane na pozostałych pracowników komórki. Pracownik zastępujący wykonywał czynności najbardziej pilne, potrzebne i te terminowe związane z rejestracją podatników, natomiast wykreślenia pozostawił w kolejnych zadaniach do wykonania. Po analizie na raporcie z 16.10.2024 wskazano podatników do wykreślenia. Niezwłocznie, po uzupełnieniu składu pracowników wykonujących zadania rejestracji podatkowej, podjęto czynności zmierzające do wykreślenia podatników z rejestru VAT.

Wyjaśnienia przyjęto i uwzględniono przy ustalaniu oceny.

Nadto w piśmie z 5.02.2025 r. (UNP: 1601-25-013268) Naczelnik Urzędu odnośnie późnego wykreślenia podmiotów wskazał, że:

w Procedurze (...) nie zawarto określonego terminu w zakresie konieczności wykreślenia podatnika z rejestru. Staramy się zazwyczaj w miarę możliwości wykreślać podatników z rejestrów VAT na bieżąco i bez zbędnej zwłoki, tylko liczne zadania w akcji PIT i równoczesna absencja pracowników zajmujących się rejestracją spowodowały, że powstały błędy i opóźnienia w kilku przypadkach.

Wyjaśnienia nie zmieniają ustaleń kontroli.

Terminowość wykreślenia podmiotów ma bowiem wpływ na prawidłowość sporządzanych analiz i ocenę ryzyka. Wyjaśnienia w tej części nie zostały uwzględniane. Pozostałe argumenty odnośnie absencji pracowniczej zostały natomiast poddane ocenie przy sprawach poszczególnych podmiotów.

Dodatkowo z ustaleń kontroli wynika, że raporty odnośnie realizacji zadania wkreślenia podmiotów na podstawie art. 96 ust. 9a pkt 1 ustawy o VAT - zawieszenie działalności gospodarczej (powód końca „J”) były sporządzane i analizowane z częstotliwością, która nie gwarantowała realizacji celu, w jakim były sporządzane.

4.5 Wykreślenie na podstawie art. 96 ust. 9a pkt 2 ustawy o VAT - brak deklaracji (powód końca „L”)

W wyjaśnieniach Naczelnika Urzędu dotyczących zadań realizowanych przez pracowników komórki SKA w zakresie wykreślenia podatników z rejestru VAT na podstawie art. 96 ust. 9a pkt 2 i pkt 3 ustawy o VAT, wskazano m.in. na:

- częstotliwość generowania raportów z e-ORUS, na podstawie których dokonywana jest analiza i typowane są podmioty do wykreślenia;
- zadania i czynności wykonywane przez pracowników przed sporządzeniem wniosku o wykreślenie podatnika z rejestru VAT - dalej wniosek;
- zasady sporządzania wniosku i zawiadomienia o wykreśleniu z rejestru oraz ich akceptacji i zatwierdzania.

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-24-098414)

Do kontroli przedłożono 19 raportów z e-ORUS: „Wykaz niezłożonych deklaracji VAT-7/7K wg częstotliwości składania” sporządzonych w okresie objętym kontrolą. Stwierdzono, że raport dotyczący niezłożonych deklaracji za wrzesień 2024 r. sporządzono 27.11.2024 r. z uwagi na to, że zgodnie z § 8 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 września 2024 r. w sprawie przedłużenia niektórych terminów przewidzianych w przepisach prawa podatkowego w związku z powodzią we wrześniu 2024 r., podatnikom podatku od towarów i usług przedłużono terminy do złożenia deklaracji za wrzesień do 25 listopada 2024 r. Pozostałe raporty, zgodnie ze złożonymi wyjaśnieniami, wygenerowano następnego dnia po upływie terminu do złożenia deklaracji, tj. 26 danego miesiąca - maksymalnie do ostatniego dnia tego miesiąca.

W okresie objętym kontrolą, na podstawie art. 96 ust. 9a pkt 2 - Urząd wykreślił 4 podatników. Do kontroli wytypowano 2 podmioty:

- NIP (...);
- NIP (...).

W trakcie kontroli ustalono, że:

- pracownicy sporządzili wnioski o wykreślenie podatnika z rejestru VAT, które następnie zostały przekazane do akceptacji pracownika zastępującego nieobecnego Kierownika SKA i zatwierdzone przez Naczelnika Urzędu bądź osobę zastępującą nieobecnego Naczelnika Urzędu;
- wniosek o wykreślenie podatnika (NIP ...) z rejestru VAT sporządzony został 5.09.2023 r., zaakceptowany przez pracownika zastępującego nieobecnego Kierownika SKA - 5.09.2023 r. i w tym samym dniu zatwierdzony przez osobę zastępującą nieobecnego Naczelnika Urzędu;
- wniosek o wykreślenie podatnika (NIP ...) z rejestru VAT sporządzony został (zgodnie z raportem z SZD) 29.08.2024 r., zaakceptowany przez pracownika zastępującego nieobecnego Kierownika SKA - 29.08.2024 r. i w tym samym dniu zatwierdzony przez Naczelnika Urzędu;
- w zawiadomieniach o wykreśleniu z rejestru podatników VAT powołano prawidłową podstawę prawną wykreślenia (art. 96 ust. 9a pkt 2 i art. 97 ust. 16 ustawy o VAT). Zawiadomienia zawierały uzasadnienie przyczyn wykreślenia oraz informacje o możliwości przywrócenia zarejestrowania podmiotu jako podatnika VAT;
- obowiązek podatkowy VAT w PoltaxPlus zamknięto:
- 5.09.2023 r., tj. w dniu zatwierdzenia wniosku o wykreślenie z rejestru VAT przez osobę zastępującą nieobecnego Naczelnika Urzędu, z prawidłowym powodem końca „L”, data końca: 5.09.2023 r. (NIP ...);
- 30.08.2024 r., tj. po upływie 1 dnia od zatwierdzenia wniosku o wykreślenie z rejestru VAT przez Naczelnika Urzędu, z prawidłowym powodem końca „L” (data końca: 29.08.2024 r.). Jednocześnie Spółka została wykreślona z rejestru jako podatnik VAT-UE, w aplikacji SeRCe 30.08.2024 r. zamknięto aktywność VIES z powodem „T - traci prawo z urzędu” (NIP ...);
- przed wykreśleniem z rejestru VAT, Urząd wzywał podatników do złożenia brakujących deklaracji VAT:
- NIP (...) - Spółka zgłosiła zawieszenie działalności w okresie od (...) do (...) Informację z KRS dotyczącą aktualizacji w zakresie daty wznowienia wykonywania działalności z dniem (...) Urząd otrzymał 23.04.2023 r. W PoltaxPlus informację o wznowieniu działalności wprowadzono 28.04.2023 r. Stąd Spółka została wykazana na raporcie dot. niezłożonych deklaracji sporządzonym 26.05.2023 r., tj. po upływie terminu do złożenia deklaracji za IV 2023 r.

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-008681)

Do spółki skierowano 3 wezwania (31.05.2023 r., 22.06.2023 r. i 31.07.2023 r.), które nie zostały doręczone - fikcja doręczenia. Urząd wzywał Spółkę do złożenia plików JPK_V7M odpowiednio za okres od (...) do (...). Wezwania zawierały pouczenie, że niezastosowanie się do wezwania, może skutkować wykreśleniem podmiotu z rejestru podatników VAT.

- NIP (...) - do Spółki skierowano 3 wezwania (3.06.2024 r., 28.06.2024 r. i 29.07.2024 r.), które nie zostały doręczone - fikcja doręczenia. Urząd wzywał Spółkę do złożenia plików JPK_V7M odpowiednio za okres od (...) do (...). Wezwania zawierały pouczenie o możliwości wykreślenia podmiotu z rejestru podatników VAT w przypadku niezastosowania się do wezwania.

4.6 Wykreślenie na podstawie art. 96 ust. 9a pkt 3 ustawy o VAT - składanie „pustych” deklaracji (powód końca „U”)

Na podstawie przedłożonych raportów i zestawień tj.:

- Wykazu podatników VAT- Czynny wykreślenie z rejestru – Likwidacja działalności*, VAT-S1, koniec DGOS, za okres 1.08.2023 – 12.11.2024, powód końca U Art. 96 ust. 9a pkt 3-składanie "pustych" deklaracji, sporządzonego 14.11.2024 r.,
- 2 plików Excel – w których zgromadzone zostały dane z generowanych raportów za okresy miesięczne, przekazanych przy piśmie z 21.01.2025 r. (UNP: 1601-25-007085): „2023 6 miesięcy” (arkusze z wykazami podatników 7-12.2023) i „2024 6 miesięcy” (arkusze z wykazami podatników 1-10.2024)

wytypowano metodą losową do czynności kontrolnych w zakresie wykreślenia podatników z rejestru VAT (art. 96 ust. 9a pkt 3 ustawy o VAT – „zerowe” deklaracje) 4 sprawy, niżej wymienionych podmiotów – Tabela 8.

Tabela 8

Lp.	NIP	Nazwa/Nazwisko i imię
1	(...)	(...)
2	(...)	(...)
3	(...)	(...)
4	(...)	(...)

Na podstawie przesłanych wyjaśnień Naczelnika Urzędu w piśmie z 22.11.2024 r. (UNP: 1601-24-098414) opisujących m.in. kwestię monitorowania podatników VAT oraz obieg dokumentów związany z ich wykreśleniem, skanów akt rejestracyjnych i print screenów z PoltaxPlus i SeRCe sprawdzono prawidłowość i terminowość wyrejestrowania podatników z rejestru VAT. W wyniku podjętych czynności ustalono, jak niżej.

1. W trakcie kontroli sprawdzono treść wniosków o wykreślenie w zakresie aprobat i podpisów osób uprawnionych i stwierdzono, że wszystkie zostały przetworzone w SZD i zawierały podpisy (akceptację w SZD) oraz datę akceptacji kierownika komórki SKA i Naczelnika Urzędu.
2. We wszystkich przypadkach, przed wykreśleniem na podstawie art. 96 ust. 9a pkt 3 ustawy o VAT, Urząd kontaktował się z podatnikiem w celu wyjaśnienia składania przez niego tzw. „pustych” lub „zerowych” deklaracji. W 3 przypadkach uzyskał odpowiedzi na wezwania, natomiast w przypadku 1 podatnika – Urząd nie otrzymał odpowiedzi na wysłane pisma. W wezwaniach zawarto pouczenie, że Naczelnik Urzędu ma prawo do wykreślenia podatnika z rejestru VAT w przypadku składania przez 6 kolejnych miesięcy „zerowych” plików JPK_V7M oraz o możliwości odstąpienia od wykreślenia, jeśli zostaną złożone wyjaśnienia uzasadniające powód braku aktywności gospodarczej. W wyniku sprawdzenia treści wezwań – nieprawidłowości nie stwierdzono.
3. W toku kontroli sprawdzono po jakim czasie, od złożenia „zerowej” deklaracji za 6. kolejny miesiąc, wystawione zostało wezwanie do złożenia wyjaśnień i w jakim czasie został podatnik wyrejestrowany z rejestru podatników VAT. Ustalenia zostały przedstawione w Tabeli 8.

Dla kontroli przyjęto, że czynności te powinny być dokonane najpóźniej do końca kolejnego miesiąca, po miesiącu, w którym złożono 6 kolejny „zerowy” plik JPK_V7M (deklaracje).

Tabela 9

Lp.	Nazwa/ Nazwisko o imię /NIP	Okres za jaki złożono pliki JPK_V7 M/ deklarac je tzw. „zerowe ”	Ile m-cy	Data złożenia 6. z kolei pliku JPK_V7M „zerowego”	Data pierws zego kontak tu /wezwa nia	Data wniosku o wykreśl enie /data wykreśl enia	Ilość dni od terminu do złożenia 6 kolejnych miesięcznych „zerowych” deklaracji do daty wystawienia pierwszego wezwania do wyjaśnień	Data zamknięcia obowiązku w systemie)	Ilość dni miedzy datami z kol. 5 i 9
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	(...)	12.2022 - 8.2023	9	26.06.2023	13.10. 2023	15.11.2 023	109	16.11.2023	143
2	(...)	1.2022 - 8.2023	20	25.07.2022	13.10. 2023	15.11.2 023	446	17.11.2023	480
3	(...)	12.2022 -9.2024	10	26.06.2023	13.10. 2023	30.01.2 024	109	31.01.2024	219
4	(...)	4.2023 - 10.2023	7	25.10.2023	15.11. 2023	30.11.2 023	21	01.12.2023	37

Stwierdzono, że w 3 sprawach (poz. 1-3) czynności wyjaśniające (wysłanie wezwania) nastąpiły po 109 i 446 dniach, a wykreślenie po 143, 219 i 480 dniach od daty złożenia „zerowego” pliku JPK_V7M za 6. kolejny miesiąc.

Pismem z 28.01.2025 r. (UNP: 1601-25-011137) Naczelnik Urzędu złożył wyjaśnienia, w których wskazał na przyczyny późnego wykreślenia podmiotów.

Poz. 1 Tabeli 9:

- a) podatnik prowadzi działalność w zakresie (...), w (...) 2023 r. wezwałem telefonicznie do wyjaśnienia braku sprzedaży i zakupów. Czynności sprawdzające zostały podjęte niezwłocznie po upływie 6 miesięcy;
- b) w odpowiedzi podatkiczka wyjaśniła, że pod koniec (...) i nie prowadziła działalności, zamierza zawiesić działalność gospodarczą, w związku z czym oczekiwaliśmy na zmianę wpisu do CEIDG;
- c) sytuacja podatnika i okoliczności a także rodzaj działalności nie rodził powstanie ryzyka oszustwa, dlatego monitorowałem sprawę jeszcze dalsze dwa miesiące, uwzględniając termin wyjaśnienia sprawy do ograniczonych możliwości podatkiczki. (...);
- d) podatnik nie zawiesił jednak działalności dlatego w (...) 2023 roku wysłałem wezwanie do wyjaśnień i wobec braku odpowiedzi zdecydowałem wykreślić podatnika z VAT.

Złożone wyjaśnienia nie zmieniają ustaleń odnośnie późnego wykreślenia z rejestru VAT na podstawie art. 96 ust. 9a pkt 3 ustawy o VAT ponieważ zgodnie z tym przepisem „wykreśleniu z urzędu z rejestru jako podatnik VAT podlega (...) także podatnik, który składał przez 6 kolejnych miesięcy (...)” tzw. deklaracji (plików JPK_V7M) „zerowych”. Przepis ten nie ma zastosowania, gdy sytuacja składania tzw. „zerowych” deklaracji (plików JPK_V7M), zgodnie z wyjaśnieniami podatnika

wynika ze specyfiki działalności. Opisany przypadek dotyczył sytuacji osobistej podatnika, a nie specyfiki działalności. Zatem nie można uwzględnić wyjaśnień. Niezwłocznie po wystąpieniu sytuacji z art. 96 ust. 9a pkt 3 ustawy o VAT i braku przesłanek wyłączających, Naczelnik Urzędu winien wykreślić pomiot, który według ustawy „podlega” wykreśleniu z rejestru podatników VAT.

Z opisanych wyjaśnień i przedłożonych akt rejestracyjnych wynika, że nie sporządzono adnotacji (art. 177 § 1 Op.) z rozmowy telefonicznej, która potwierdziłaby fakt i sposób jej przeprowadzenia.

Poz. 2 Tabeli 9:

- a) wezwaniem (...) z (...) poprosiłem podatnika o wyjaśnienie braku sprzedaży opodatkowanej lub nabycia towarów i usług z kwotami podatku do odliczenia;
- b) odpowiedź podatnika z (...) o sezonowej realizacji usług;
- c) uwzględniłem wyjaśnienie podatnika i odstąpiłem od wykreślenia podatnika z rejestru VAT;
- d) prowadziłem monitoring dalszych deklaracji co miesiąc w odniesieniu do sezonowości;
- e) dalsze deklaracje od (...) do (...) nie zmieniły poprzedniego stanu, wykazana nadwyżka podatku naliczonego (...);
- f) kolejne wezwanie podatnika (...) z prośbą o wyjaśnienie braku sprzedaży i zakupów;
- g) podatnik w odpowiedzi pismem z (...) ponownie wskazał na sezonowość swoich usług;
- h) po ponownej analizie stanu faktycznego, w szczególności po analizie sezonowości działalności i bieżącej sytuacji, podjąłem decyzję o wykreśleniu podatnika z rejestru VAT i wykreśliłem w (...).

Złożone wyjaśnienia zostały przyjęte i uwzględnione.

Poz. 3 Tabeli 9:

- a) podatnik zgłosił działalność w zakresie pośrednictwa zatrudnienia, zweryfikowałem w JPK_VAT sprzedaż i zakupy do (...), nie było żadnych transakcji;
- b) wobec podatnika podjąłem szereg czynności sprawdzających, m.in. wezwałem telefonicznie do wyjaśnienia braku zakupów i sprzedaży;
- c) nie otrzymałem odpowiedzi na wezwanie;
- d) z JPK kontrahenta złożonego (...) w Lunetce stwierdziłem, że za (...) była faktura zakupów usług biura rachunkowego;
- e) w (...) ponownie zweryfikowałem sprzedaż i zakupy w Lunetce i pisemnie w wezwaniu poprosiłem o wyjaśnienie;
- f) nie otrzymałem odpowiedzi, pomimo skutecznego doręczenia;
- g) (...) roku ponownie pisemnie wezwałem Spółkę i również nie otrzymałem odpowiedzi;
- h) pomimo odebrania wezwań i istnienia faktur zakupu, podatnik nie złożył korekty JPK_7M za (...) i nie wykazał zakupów opodatkowanych;
- i) biorąc pod uwagę to, że podatnik nie wykazał transakcji za (...), uznałem, że czynności nie przyniosą skutku w postaci prawidłowej korekty;
- j) dlatego (...) wykreśliłem podatnika z rejestru VAT.

Złożone wyjaśnienia nie zostały uwzględnione.

Pierwsze pisemne wezwanie w sprawie zbadania, czy dla podatnika może mieć zastosowanie przepis art. 96 ust. 9e ustawy VAT zostało wystawione (...), tj. 109 dni od dnia złożenia szóstej z rzędu „zerowej” deklaracji (pliku JPK_V7M). Nadto nie można uznać wyjaśnień, że oczekiwano korekty w związku ze stwierdzeniem wystawienia faktury VAT przez kontrahenta podmiotu. Nabycie i odliczenie podatku VAT jest prawem nabywcy, a nie obowiązkiem. Przepis art. 96 ust. 9a pkt 3 ustawy o VAT odnosi się do deklaracji podmiotu, a nie transakcji sprzedaży wykazywanych przez jego kontrahenta.

Z opisanych wyjaśnień i przedłożonych akt rejestracyjnych wynika, że nie sporządzono adnotacji (art. 177 § 1 Op.) z rozmowy telefonicznej, która potwierdziłaby fakt i sposób jej przeprowadzenia.

4. W 4 badanych sprawach Naczelnik Urzędu zawiadomił podatnika o dokonaniu wykreślenia na podstawie art. 96 ust. 9a pkt 3 ustawy o VAT. Zawiadomienia zawierały informację o wykreśleniu i podstawę prawną oraz informację o możliwości przywrócenia zarejestrowania podmiotu jako podatnika VAT.
5. Wykreślenia dokonano na podstawie wniosku o wykreślenie autoryzowanego/zaakceptowanego przez kierownika komórki SKA i Naczelnika Urzędu. Wszyscy podatnicy wykreśleni z rejestru podatników VAT, którzy byli też zarejestrowani jako podatnicy VAT-UE (2 podmioty) zostali również wykreśleni z rejestru podatników VAT-UE. Stwierdzono jednocześnie, że zamknięcia w PoltaxPlus obowiązku w podatku VAT dokonano bez zbędnej zwłoki po zaakceptowaniu wniosku.

Ustalenia

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

- późnym wykreślaniu podmiotów (w 6 przypadkach) z rejestru podatników, w przypadku których wystąpiła sytuacja opisana w art. 96 ust. 9a pkt 1 ustawy o VAT (zawieszenia);
- niezamknięciu obowiązku VAT-UE podmiotu, który został wykreślony w rejestrze VAT na podstawie w art. 96 ust. 9a pkt 1 ustawy o VAT (zawieszenia),
- niewystawieniu zawiadomienia podatnikowi o wykreśleniu z rejestru podatników, na podstawie art. 96 ust. 9a pkt 1 ustawy o VAT;
- późnym podjęciu czynności wyjaśniających, a w konsekwencji późnym wykreśleniu podmiotów z rejestru podatników, w przypadku których wystąpiła sytuacja opisana w art. 96 ust. 9a pkt 3 ustawy o VAT (deklaracje „zerowe”) - 3 przypadki;
- błędnym wskazaniu w zawiadomieniu o wykreśleniu z rejestru podatników, na podstawie art. 96 ust. 9a pkt 1 ustawy o VAT informacji o dacie zawieszenia działalności gospodarczej i wykreślenia podatnika z rejestru VAT;
- zamknięciu obowiązku VAT i VAT-UE z błędnymi datami

oraz uchybienia polegające na:

- braku w wezwaniach skierowanych do Spółki (NIP ...) informacji, że (...), co jest niezgodne z (...) Procedury;
- błędnym postępowaniu w zakresie „technicznego” otwierania obowiązku VAT, w sytuacji gdy po jego zamknięciu obowiązku VAT wystąpiła konieczność rozpatrzenia i przetworzenia w systemach wniosku o uwolnienie środków;

- sporządzaniu i analizowaniu raportów odnośnie realizacji zadania wykreślenia podmiotów na podstawie art. 96 ust. 9a pkt 1 ustawy o VAT - zawieszenie działalności gospodarczej (powód końca „J”) z częstotliwością, która nie gwarantowała realizacji celu niezwłocznego wykreślenia podmiotów,
- nie sporządzeniu adnotacji na podstawie art. 177 § 1 Op. (2 przypadki) z rozmów telefonicznych.

Ocena cząstkowa

Działalność Urzędu Skarbowego w Prudniku w zakresie wykreślenia podatników z rejestru VAT należy ocenić pozytywnie z nieprawidłowościami.

IV. Zalecenia

Zalecenia/ Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Opolu poleca:

1. Otwierać obowiązki podatkowe w terminach określonych w Procedurze (...).
2. Sporządzać zawiadomienia karne z art. 81 ustawy z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy w przypadku niedokonania przez podatnika w wyznaczonym terminie zgłoszenia identyfikacyjnego w zakresie danych uzupełniających.
3. Sporządzać ocenę ryzyka rejestracji podmiotu - SKORP (WRO-System), zgodnie z (...) Procedury (...) - przy weryfikacji zgłoszenia rejestracyjnego VAT-R i rejestracji podatnika w rejestrze VAT i VAT-UE.
4. W przypadku wykreślenia podatników na podstawie art. 96 ust. 9 pkt 2 ustawy o VAT (brak kontaktu z podatnikiem) w wysyłanych wezwaniach zawierać informację, że brak wyjaśnień będzie skutkować wykreśleniem podmiotu z rejestru podatników VAT (zgodnie z (...) Procedury).
5. Wykreślać bez zbędnej zwłoki podmioty z rejestru podatników VAT, w przypadku których wystąpiła sytuacja opisana w art. 96 ust. 9a pkt 1 ustawy o VAT (zawieszenia).
6. Zamykać niezwłocznie obowiązki VAT-UE podmiotu, który został wykreślony z rejestru VAT na podstawie w art. 96 ust. 9a pkt 1 ustawy o VAT (zawieszenia).
7. Wystawiać i wysłać zawiadomienia podatnikom o ich wykreśleniu z rejestru podatników VAT, na podstawie art. 96 ust. 9a pkt 1 ustawy o VAT.
8. Podawać prawidłowe dane w zawiadomieniach o wykreśleniu z rejestru podatników, na podstawie art. 96 ust. 9a pkt 1 ustawy o VAT.
9. Zamykać obowiązki VAT i VAT-UE z prawidłową datą.
10. Podejmować bez zbędnej zwłoki czynności wyjaśniające i niezwłocznie wykreślać podmioty z rejestru podatników VAT, w przypadku gdy wystąpiła sytuacja opisana w art. 96 ust. 9a pkt 3 ustawy o VAT (deklaracje „zerowe”).
11. Prawidłowo postępować w zakresie „technicznego” otwierania obowiązku VAT w sytuacji, gdy po jego zamknięciu wystąpiła konieczność rozpatrzenia i przetworzenia w systemach wniosku o uwolnienie środków.
12. Sporządzać i analizować raporty odnośnie realizacji zadania wykreślenia podmiotów na podstawie art. 96 ust. 9a pkt 1 ustawy o VAT (zawieszenie działalności gospodarczej) z częstotliwością, która będzie gwarantowała realizację celu niezwłocznego wykreślenia podmiotów.
13. Z rozmów telefonicznych (wezwań telefonicznych) prowadzonych w związku z wyjaśnianiem przyczyn składania „pustych” deklaracji - sporządzać adnotację na podstawie art. 177 § 1 Op.

W nawiązaniu do przedstawionych powyżej ustaleń kontroli proszę o przedłożenie w terminie miesięcznym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

V. Pozostałe informacje

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w jednym egzemplarzu.

Zgodnie z § 26 Zasad przeprowadzania kontroli w urzędach skarbowych woj. opolskiego oraz Opolskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Opolu, kierownik jednostki kontrolowanej ma obowiązek, w terminie nie wcześniej niż po upływie 8 miesięcy i nie później niż przed upływem 9 miesięcy od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego lub sprawozdania z kontroli poinformowania kierownika jednostki kontrolującej o rezultatach wdrożenia zaleceń pokontrolnych.

Z wyrazami szacunku

Dyrektor

Izby Administracji Skarbowej

w Opolu

Agnieszka Maśnik

(kwalifikowany podpis elektroniczny)